

ریشه های روانی قتل در مشهد

جواد زنگنه، نسیم رزمخواه

دانشگاه ایران / i_zanganeh64@yahoo.comموسسه آموزش عالی حکمت رضوی / aseman60hgmail.com

چکیده

تاریخ بشریت همواره همراه بوده با قتل و جنایت تهاجم و تجاوز به دیگران ماجرای است کهن که همواره تکرار می شود. تجاوز و جنایت نسبت به یکدیگر که اسفناکترین آن گرفتن جان همنوع است و گویی بشر به اصطلاح متمدن امروزی نیز این خوی و خصلت را به ارث برده است و علیرغم پیشرفت در زمینه علوم و تکنولوژی همواره شاهد تجاوز و تهاجم به همنوعان خود هستیم و در طول تاریخ میلیون ها انسان قربانی تهاجم و تجاوز همنوعان شده اند که این تهاجم همچنان ادامه دارد. شهر مشهد با توجه به اینکه درجوار حرم مطهر امام رضا(ع) قرار گرفته و از برکت وجود این بارگاه ملکوتی سالانه چندین میلیون زائر ایرانی و خارجی را به خود پذیرا است. بنابراین اگر بخواهیم این مسئله را ریشه یابی نموده و برانگیزه ها و رفتارهای این پدیده توجه کنیم با توجه به تحقیقاتی که پژوهشگر خود در زندان مرکزی مشهد در خصوص ویژگی های شخصیتی مرتکبین به قتل عمد در مشهد و رابطه آن با میزان اعتقادات آنها به خداوند با استفاده از آزمون میلون ۳ و دلبستگی به خدا کریک پاتریک که مشخص گردید ۸۱ درصد این دسته از مجرمین سالم و فاقد هیچگونه علایم شخصیتی و بالینی بودند پس چند مورد می تواند در این پدیده شوم دخیل باشد.

۱- خشونت های کنترل شده ناشی از تعصب ، ۲- با توجه به اینکه تعداد بالغ بر ۷۶ درصد این دسته از مجرمین فاقد سابقه کیفری بوده اند پس نمی توان گفت این افراد دارای اختلال شخصیتی و یا بالینی می باشند ، ۳- میزان دلبستگی به خداوند و اعتقادات این دسته از افراد با توجه به عوامل محیطی و تربیتی ، سبک های زندگی خانواده ها و تفاوت های فردی و باورهای این افراد دارای شدت و ضعف بوده در میزان اعتقادات این افراد افراط و تفریط شده و تبدیل به تعصب و پذیرش مطلق آن گردیده است ، ۴- جرایم ها به ویژه قتل سازمان یافته نبوده بلکه ناشی از باورهای غلط خانوادگی ، منفی بافی ها - تابوهای خانوادگی ، افراط و تفریط در اعتقادات مذهبی و عدم شناخت این باورها و اعتقادات ، تعصبات - خشونت های آنی کنترل نشده و باید و نبایدهای غیر منطقی زمینه و بستر جرم را در جامعه

فراهم نموده اند . امید است با آموزش های منطقی - مهارت های زندگی و رفتاری و کنترل خویشتن و خود آگاهی و خشونت در جهت ارتقاء و شکوفایی کمالات انسانی تلاش تا این پدیده شوم از بین برود.
واژگان کلیدی: قتل ، ریشه های روانی

مقدمه

یکی از مسائل پیچیده و ناراحت کننده اجتماع امروز که توجه بسیاری را به خود جلب کرده به اینکه چرا انسان مرتکب جرم می شود . یکی از کثیف ترین و مخوف ترین این جرایم، قتل عمد می باشد که در قانون مجازات اسلامی (ماده ۲۰۶) شدید ترین مجازات برای آن پیش بینی شده . انگیزه ارتکاب قتل در جوامع مختلف با توجه به اوضاع اقتصادی - سیاسی - فرهنگی - مذهبی - اخلاقی و اجتماعی متفاوت می باشد. این انگیزه ها می تواند شامل خود پرستی ، حرص و طمع مال ، برانگیخته شدن هیجانات ، اختلافات خانوادگی ، نزاع دسته های جمعی و انگیزه های جنسی باشد . بی شک لازمه توسعه هر کشوری در گرو داشتن احساس امنیت مردم آن جامعه میسر می شود . اهمیت این مسئله به اندازه ای است که دانشمندانی چون مازلو در هرم پیشرفت انسانی احساس امنیت را بعد از ارضای نیازهای اولیه افراد قلمداد می کند.

شهر مشهد با توجه به اینکه درجوار حرم مطهر امام رضا(ع) قرار گرفته و از برکت وجود این بارگاه ملکوتی سالانه چندین میلیون زائر ایرانی و خارجی را به خود پذیرا بوده و جدای از مسائل اقتصادی - فرهنگی و اجتماعی آن از بعد معنوی یکی از عوامل مهم در مهاجرت این شهر بوده زیرا هر انسانی بصورت فطری به آرامش و سلامت روانی نیاز داشته تا آن را با درک و تصور و اعتقاد به خداوند به عنوان پناهگاهی ایمن برای خود قلمداد کند . بنابراین وجود پر برکت امام رضا(ع) که فرستاده خداوند متعال است در جهت رشد شکوفایی کمالات انسانی است منشاء و ملجاء آرام بخش برای زائرین و مهاجرین باشد .

اما سوال اینجاست این افراد چقدر به خداوند اعتقاد دارند ؟ چقدر به مسائل دینی و مذهبی پایبندند؟ و متعاقب آن چقدر به آرامش رسیده اند ؟ اگر در چنین جامعه ای الگوهای رفتاری و زندگی افراد از اعتقادات و کتب الهی مثل قرآن نشأت گرفته شده ، اگر به صداقت و درستی و